

Ansvarsfulla investeringar 2023

Innehåll

Ansvar för placeringsverksamheten	3
Framtiden tryggs genom höjning av risknivån	3
Vi förbättrar ihärdigt datakvaliteten	5
Tolkningen av resultaten av klimat-scenarioarbetet kräver noggrannhet	6
Aktuella teman under ledning av experter	8
Noterade aktieplaceringar	8
Kapitalplaceringar	15
Företagslån	20
Placeringar i hedgefonder	25
Påverkan genom samarbete	25
Påverkan inom branschen och medlemskap	27

Ansvar för placeringsverksamheten

Nyckeltal 2023

 65,7 md EUR placeringstillgångar 31.12.2022 3,8 procent placeringsavkastning för 10 år (realavkastning utan kapitalvägning) 4,8 procent placeringsavkastning från fonderingens början år 1988 (realavkastning utan kapitalvägning)	 9 021 deltagande i bolagsstämmor 99 procent deltagande i bolagsstämmor 127 003 givna röster på bolagsstämmor	 617 målinriktade påverkansprojekt i placeringar i aktier och företagsobligationer 150 påverkansprojekt inom miljötemat (E) 100 påverkansprojekt inom samhällstemat (S) 367 påverkansprojekt kring förvaltningssed (G)	 -55 procent CO₂-utsläppet av energi- användningen i direkta fastighetsinvesteringar jämfört med 2018
--	--	---	---

Framtiden tryggs genom höjning av risknivån

Ansvarsfull placeringsverksamhet innebär i Keva framför allt att placeringarna sköts på ett sätt som tryggar en stabil betalningsnivå och pensionsförmåner också för kommande generationer.

Fonderingen av pensionsmedlen inleddes i Kevas medlemssamfunds pensionssystem 1988. Pensionsutgiften, dvs. beloppet av pensioner som betalas ut, översteg den inkomst som fås i form av pensionsavgifter 2017. Sedan dess har en del av pensionsutgifterna varje år finansierats med avkastning på

Placeringsdirektör Ari Huotari

Kevas styrelse beslutade att höja risknivån i placeringsportföljen.

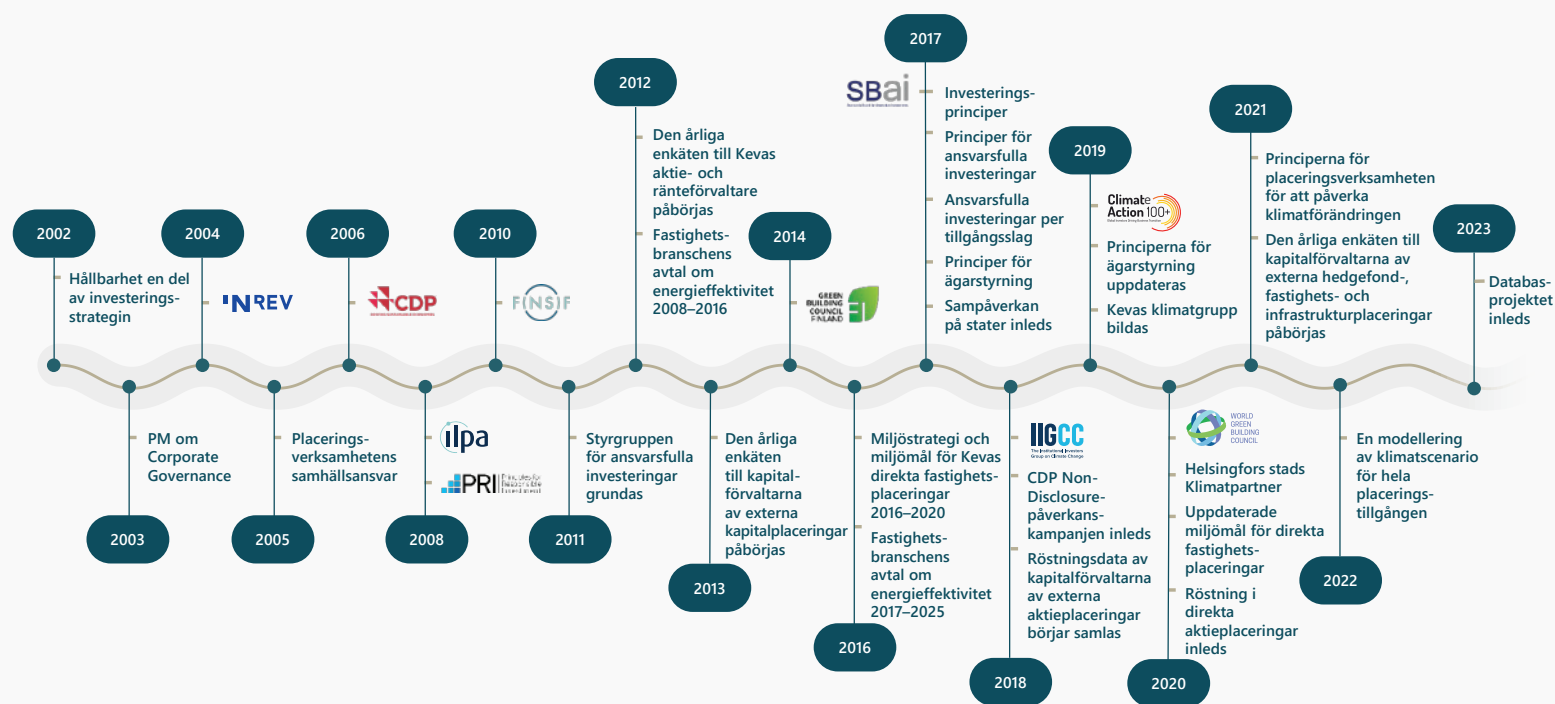
Med tanke på en pensionsanstalts placeringsverksamhet är den största risken den så kallade långsiktiga underskottsrisken, dvs. risken för att en tillräcklig realavkastning inte uppnås. Om denna risk förverkligas måste pensionsavgifterna höjas. Vid den strategiska planeringen av Kevas placeringsverksamhet har det observerats att det i framtiden med placeringsportföljens nuvarande risknivå är utmanande att uppnå en tillräcklig realavkastning som tryggar en stabil betalningsnivå.

placeringar. Placeringsintäkternas betydelse för finansieringen av pensionerna kommer att öka ytterligare i framtiden.

Av den nuvarande fondens cirka 66 miljarder euro är placeringsintäkterna cirka 48 miljarder euro.

Som svar på denna utmaning beslutade Kevas styrelse i juni 2023 att höja risknivån i placeringsportföljen. Målet är en högre avkastning på lång sikt. En höjning av risknivån ökar den långsiktiga avkastningsförväntningen, men avkastningen på placeringstillgångar på kort sikt varierar mer än tidigare.

Utveckling inom ansvarsfulla investeringar på Keva

Vi förbättrar ihärdigt datakvaliteten

Biträdande direktör för ansvarsfulla placeringar
Kirsi Keskitalo

År 2023 fortsatte placeringsverksamheten i fråga om ansvarsfulla placeringar i synnerhet utvecklingsarbetet i anslutning till uppföljningen av kapitalförvaltarna och data.

Betydelsen av ESG-data från det globala nätverket av kapitalförvaltare är central i Kevas placeringsverksamhet. Data har samlats in i Keva sedan 2012, och för närvarande samlas data in via cirka 150 kapitalförvaltarteam för tusentals innehav varje år. Här ligger samtidigt en utmaning för investeraren: hur man ska tolka data om miljöansvar, socialt ansvar och förvaltning på rätt sätt när tillgången och kvaliteten varierar beroende på tillgångsslag, kontinent, samhällets utvecklingsnivå och lagstiftning osv. Vi strävar efter att säkerställa datakvaliteten och dess täckning genom att förbättra anskaffningen av den – till exempel genom enkäter – och tolkningen av dem genom att utnyttja kapitalförvaltarens kompetens i lokala särdrag.

Enligt Kirsi Keskitalo, biträdande direktör för ansvarsfulla placeringar, följs utvecklingen av ansvarsfrågor och indikatorer i nära samarbete med kapitalförvaltarna.

– År 2023 förnyade vi den årliga enkäten om onoterade placeringar. Vid kapital-, infrastruktur- och fastighetsplaceringar är kapitalförvaltarens ägarandel i placeringsobjektet ofta betydande och därför accentueras möjligheterna att påverka placeringsobjekten också ur ansvarssynvinkel, säger Kirsi Keskitalo.

Enligt Keskitalo fästes särskild uppmärksamhet vid detta i enkäten. I fjol utvecklades också bland annat uppföljningen av internationella normer och CO₂-utsläpp i onoterade placeringar.

– I dessa tillgångsslag är tillgången till och kvaliteten på data betydligt mer utmanande än för noterade placeringsobjekt, så tillgången till information kommer att byggas upp ytterligare.

Under de senaste åren har uppmärksamhet fästs vid att ESG-data kan utnyttjas.

– I fjol startade vi ett projekt för att utveckla dataprocesserna. Projektet syftar till att effektivisera behandlingen av data för ansvarsfulla placeringar och den interna rapporteringen.

Enligt Keskitalo fortsätter det långsiktiga utvecklingsarbetet under de kommande åren.

– Vi fortsätter att utveckla dataprocesserna och uppföljningen. Också när det gäller uppföljningen av kapitalförvaltare strävar vi efter att vidareutveckla verksamheten genom att effektivisera datainsamlingen och rikta relevanta frågor till varje tillgångsslag med beaktande av deras särdrag. Uppföljningen av kapitalförvaltarens verksamhet i fråga om ansvarsfulla placeringar

är mycket viktig för oss och därför utvecklar vi den kontinuerligt, betonar Keskitalo.

– Klimatmätarna tillämpas också på placeringar i börsnoterade aktier och företagslån. Vi fokuserar särskilt på datakvaliteten och mätarens förmåga att ge relevant information om riskerna och möjligheterna med klimatförändringen. Dessutom strävar vi fortfarande efter att öka synligheten också i utsläppsberäkningen för onoterade placeringar, även om det finns betydande utmaningar i fråga om tillgången till och kvaliteten på data i dessa tillgångsslag. Mätningen och offentliggörandet av utsläpp från placeringsobjekt ökar dock hela tiden, säger Kirsi Keskitalo.

I fjol fokuserade teamet som Keskitalo leder också på att följa bland annat hur EU:s direktiv om hållbarhetsrapportering (CSRD) och standarden för PCAF-klimatrapportering framskrider samt temat biologisk mångfald.

Nyckeltal för påverkan 2023

Keva påverkar och bär ansvar för sitt portföljinnehav med olika metoder i olika tillgångsklasser. Keva och de externa kapitalförvaltarna röstade i fjol på cirka 9 000 bolagsstämmor om sammanlagt cirka 127 000 förslag. Enligt en enkät till kapitalförvaltarna om aktie- och ränteplaceringar pågick cirka 600 separata påverkansprojekt som syftade till förändring. Dessa har en viktig roll när man i Kevas portföljinnehav strävar efter att skapa ett långsiktigt värde både med tanke på avkastningen och med tanke på säkerheten.

Teamet för ansvarsfulla placeringar ansvarar för processen för att utesluta kontroversiella vapen. Vid utgången av 2023 var 48 aktieplaceringar och 61 företagslåneplaceringar uteslutna från Kevas placeringsobjekt.

Tolkningen av resultaten av klimat-scenarioarbetet kräver noggrannhet

Direktör för placeringsverksamhetens strategienhet
Tommi Moilanen

Kevas placeringstillgångar är fördelade över hela världen och till följd av detta bär Keva risker och möjligheter i anslutning till sin exponering för klimatförändringen. I principerna för Kevas placeringsverksamhet konstateras det att det är möjligt att klimatförändringen är en risk som en placerare inte kan skydda sig mot ens genom att diversifiera eller sälja enskilda innehav.

För att bedöma och hantera klimatriskerna använder Keva flera olika verksamhetssätt, av vilka klimatscenarioanalysen är en. Syftet är att öka förståelsen för klimatförändringen som fenomen och dess inverkan på portföljens avkastning och risker. Scenarioarbetet i Keva leds av Tommi Moilanen, direktör för placeringsverksamhetens strategienhet.

Stegvist framskridande

Arbetet med scenarier i fråga om klimatemat inleddes 2021 när man för en del av placerings-

tillgångarna genomförde en klimatscenarioövning med en extern samarbetspartner.

– Under 2022 genomfördes för första gången en klimatscenarioövning som omfattade samtliga placeringstillgångar, och hösten 2023 upprepades övningen, säger Tommi Moilanen.

I versionen av klimatscenariomodellen 2023 hade scenarierna utvidgats och i modelleringen granskades fyra alternativa framtidsutsikter. I modellen fanns olika alternativ där uppvärmningen stoppas till 1,5 grader och världen är klimatneutral från och med 2050 till ett alternativ där man fortsätter utan särskilda åtgärder för att bekämpa klimatförändringen och klimatet värms upp med 4 grader.

I praktiken har den grundläggande modellen i klimatmodelleringen utvidgats med två externa modeller, säger Moilanen. Kärnan i utvidgningen är en empirisk makroekonomisk modell som beskriver hela ekonomiers verksamhet, energiproduktion och energiförbrukning, internationell handel osv. Med hjälp av modellen modelleras både klimatförändringarnas effekter på produktiviteten (chronic physical risk) och omställningseffekterna av olika politiska val och den tekniska utvecklingen. (t.ex. hur priset på utsläppsrätter påverkar sättet att producera energi; transition risks).

Den andra utvidgningen är en försäkrings-teknisk modell som används för att modellera effekterna av extrema väderfenomen i en penningmätbar form (acute physical risk). Om den information som genereras av dessa två modeller kombineras med känslighetsinformationen i grundmodellen (t.ex. hur ett lands aktieintäkter är beroende av förändringar i dess BNP-utveckling) fås som resultat klimatscenarioets avkastningseffekter.

Noggrannhet vid utnyttjande av resultaten

I slutet av 2023 togs Keva-specifika resultat i bruk för andra gången. Innan dessa används direkt har projektet dock fortsatt – och kommer att fortsätta – med en mer detaljerad omarbetning av modellen. Resultaten är i princip mycket intuitiva, BNP- och avkastningsavvikelser per tillgångsklass från basscenariot i olika klimatscenarier.

Men bakom de till synes lättillgängliga resultaten finns en mycket komplicerad modelleringsprocess.

Moilanen beskriver resultaten i allmänhet genom att konstatera att tillvägagångssättet ger en framtidsutsikt där klimatförändringen verkar ha en tydlig systemisk komponent som inverkar negativt på den ekonomiska tillväxten och därmed på avkastningen.

– De regionala skillnaderna och skillnaderna mellan näringsgrenarna är dock stora. Bortsett från den komplexitet som nämns ovan är det dessutom svårt att dra direkta slutsatser om placeringstillgångarna på grund av att det på många ställen fortfarande råder oklarhet om huruvida till exempel utfallet av den fysiska risk som projiceras i ett visst område på rätt sätt riktar sig till vår portfölj, funderar han.

För närvarande är bedömningen att om vi bättre vill utnyttja resultaten av klimatscenariomodellen måste vi undersöka dem ännu mer ingående än hittills.

Närmare information om genomförandet av klimatscenariomodellen har första gången getts i rapporten Ansvarsfulla placeringar 2022, s. 23–24.

Aktuella teman under ledning av experter

Senior advisor, Anette Eriksson

Den klimatgrupp som funnits i Keva i några år samlar regelbundet olika experter på placeringsverksamhet – portföljförvaltning, placeringsstrategi, energiteknik och ansvarsfulla placeringar. Gruppen har till uppgift att fördjupa förståelsen för klimattemat med tanke på placeringar samt effektivisera det interna lärandet och sprida bästa praxis på området.

Under ledning av biträdande direktör Anette Eriksson ordnar gruppen bland annat diskussionsmöten i Keva för att under ledning av externa experter sätta sig in i olika teman. Teman för 2023 var elsystemet och ellagringen samt de mineraler och material som energiomställningen kräver.

– Under mötet i april funderade vi bland annat över hur ambitiösa klimatmål, den accelererande energiomställningen och det elektrifierade samhället utmanar hela elsystemet. Temat för mötet i november var de råvaror och den teknik

som den gröna omställningen kräver samt Kinas roll i anslutning till dessa, säger Anette Eriksson.

Enligt Eriksson erbjuder energiomställningen nästan oändligt intressanta teman.

– Det är bra att gruppen har en mångsidig representation och därigenom framförs olika synpunkter i diskussionen.

Genomförandet av gemensamma diskussionsmöten är ofta ett långt projekt.

– Det har visat sig vara svårare att hitta talare än teman för evenemanget, men det har också gett oss glädje: i Finland finns experter i världsklass som kan vara mycket mer kända utomlands än i Finland, säger Eriksson.

Årets tema är olja och gas, som ger ett ännu bredare spektrum för diskussioner än under tidigare år. Valet av tema framskrider enligt en bekant formel: vi börjar med en gemensamt överenskommen avgränsning och var och en går enligt sin egen specialkompetens och sitt eget intresse djupare in i temat och lyfter fram omständigheter som de anser vara väsentliga för andra i diskussionen. Det dröjer inte länge förrän intressanta ämnen och talare har utsetts – diskussionsmötet under ledning av experter har beretts med tanke på deltagarna.

Noterade aktieplaceringar

Kevas program för noterade aktieplaceringar genererar en brett utspridd exponering till den globala aktiemarknaden. I slutet av 2023 uppgick portföljen till 26,2 miljarder euro och bestod av totalt 48 placeringsstrategier och nästan 7 000 aktier. En betydande del av portföljen förvaltas av externa kapitalförvaltare.

Aktieägarna har ofta de bästa möjligheterna att påverka bolagets verksamhet. De viktigaste sätten att genomföra ansvarsfulla investeringar är att rösta vid bolagsstämmor, att föra målinriktade diskussioner med företagsledningen samt att integrera ESG-analysen i placeringsprocessen.

Direkta aktieplaceringar

Vi bedömer bolagens ansvarsfullhet enligt tillgängliga branschberoende bedömningskriterier och på så sätt har ansvarsfulla placeringar integrerats i placeringsprocessen. Som datakällor använder vi bland annat forskningsrapporter producerade av ESG-serviceleverantören och värdepappersmäklarfirmer samt bolagens egna rapporter och publikationer.

År 2023 träffade vi i slutet av året 95 procent av de företag som fanns i portföljen. Ett företag togs med i portföljen i slutet av året. I ett annat fall kunde ett möte inte ordnas. Vi träffar båda företagen under 2024. Dessutom deltog vi i flera portföljbolags kapitalmarknadsdagar och vi hörde bolagets ledning inte bara i samband med företagets delårsresultat utan också vid flera seminarier.

Vid mötena och i diskussioner med ledningen tar vi ofta upp även ESG-frågor. Företagens kännedom om ESG-frågornas betydelse för placerarna har ökat betydligt. Dessa frågor beaktas redan i större utsträckning i verksamheten och företagen har kunskaper att rapportera om dem.

Vi inledde omröstningen 2020 gradvis i enlighet med riktlinjerna för ägarstyrningens principer. Under 2023 röstade vi i 95 procent av bolagsstämmorna. Siffrorna ingår i de heltal som presenteras senare i rapporten.

Vi tillämpar normbaserad screening både på våra befintliga portföljbolag samt bolag vi överväger att investera i. Vi får automatiskt information om alla de företag som brutit mot normerna i FN:s Global Compact. I direkta aktieplaceringar upptäcktes under 2023 inte några förseelser mot Global Compact-normerna.

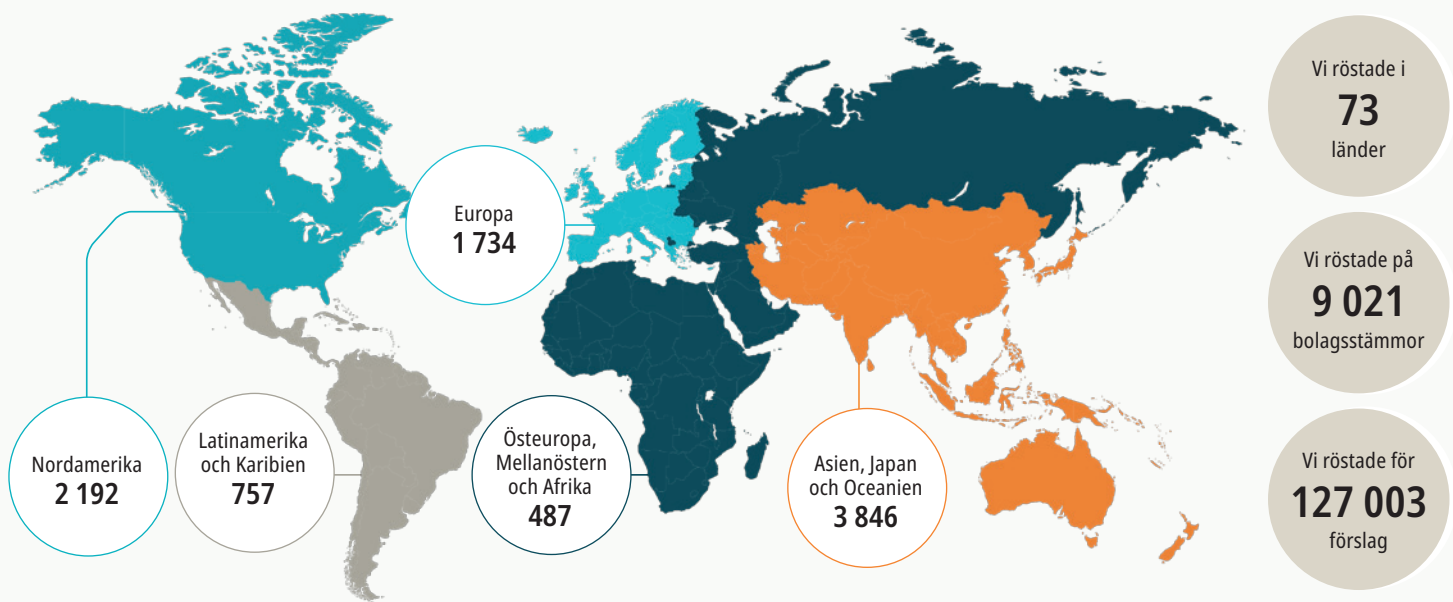
Samarbetet med kapitalförvaltare

Samarbetet med våra externa kapitalförvaltare grundar sig på långsiktigt partnerskap, förtroende och transparens. Strategierna i Kevas externa aktieportfölj representerar olika placeringsstilar och investerar på olika marknader, men för strategier som eftersträvar mervärde är företagsanalys som baserar sig på eget forskningsarbete och lång placeringstid gemensamt.

De externa kapitalförvaltarna väljs ut genom en noggrann process. Vi anser att det är viktigt att förvaltarna av den externa aktieportföljens placeringsstrategier delar samma principer för placeringar och ansvarsfulla placeringar som Keva. Vi utnyttjar kapitalförvaltarens lokala kompetens i portföljförvaltningen, men också i genomförandet av ansvarsfulla placeringar.

Den externa aktieportföljen innehöll 42 aktiva strategier och fem passiva indexstrategier i slutet av 2023. En del av de passiva strategierna följer ESG-index i Europa och på tillväxtmarknaden. Vi diskuterar regelbundet med kapitalförvaltarna, och ansvarsfrågorna är naturligt integrerade i dessa diskussioner. År 2023 hade vi över 90 möten och samtal med både de som redan finns i portföljen och eventuella nya kapitalförvaltare. Vi deltog också i en utbildning om klimatförändringar som anordnades av en kapitalförvaltare och Columbia University.

Bolagsstämmornas geografiska fördelning

Bolagsstämmor per världsdel och fördelning av givna röster

Världsdel	Antal bolagsstämmor	Antal bolagsstämmor, deltagande	Deltagandegrad %	Antal förslag	För %	Mot %	Övriga* %
Afrika och Mellanöstern	336	324	96	6 423	78	14	9
Europa	1 821	1 750	96	45 237	84	15	1
Nordamerika	2 242	2 237	100	27 760	62	24	14
Asien	3 996	3 972	99	37 552	81	18	1
Latinamerika och Karibien	754	738	98	10 031	72	26	2
Alla	9 149	9 021	99	127 003	77	18	4

* Kategorin omfattar de förslag på bolagsstämmor där rösterna inte tydligt är för eller emot.

Den rapporterade informationen om omröstningar grundar sig på information från leverantörer av röstningstjänster och förvaringsinstitut. Om omröstning vid bolagsstämmor råder en del osäkerhet. Vi samarbetar med tjänsteleverantörerna för att förbättra omröstningsprocessen och säkerställa att vår röst registreras.

Nästan alla externa kapitalförvaltare som Keva anlitar har utarbetat en policy för ansvarsfulla investeringar på företagsnivå. Dessutom finns särskilda principer för ägarstyrningen (stewardship code) hos allt fler, närmare 80 procent av kapitalförvaltarna. Mer än hälften av kapitalförvaltarna har ett övergripande klimatförändringsmål för organisationen; placeringsrisker i anslutning till klimatförändringar hanteras i allmänhet genom att de integreras i placeringsprocessen.

I den externa aktieportföljen följer vi regelbundet upp implementering av internationella normer.

Omröstning vid bolagsstämmor

Keva och de externa kapitalförvaltarna röstade globalt vid cirka 9 000 bolagsstämmor 2023. Detta motsvarar ett deltagande på 99 procent. Vid bolagsstämmorna röstade vi om sammanlagt 127 000 förslag: 77 procent för förslagen och 18 procent emot. Omröstning mot ett förslag gällde oftast ersättningar, särskilt i Förenta staterna. Så kallade "say on pay", dvs. rådgivande omröstningar om ersättningar till ledningen i efterhand, är vanliga i Nordamerika, och kapitalförvaltarna har ofta röstat emot dessa förslag.

Den årliga enkäten och målinriktade påverkansprojekt

Vid sidan av omröstningen påverkar vi placeringsobjekten genom diskussioner och annan kontakt. Våra externa kapitalförvaltare har en viktig roll i detta. Enligt en enkät till kapitalförvaltarna var antalet målinriktade påverkansfall under 2023 som syftade till förändring 560 och de gällde nästan 400 målföretag.

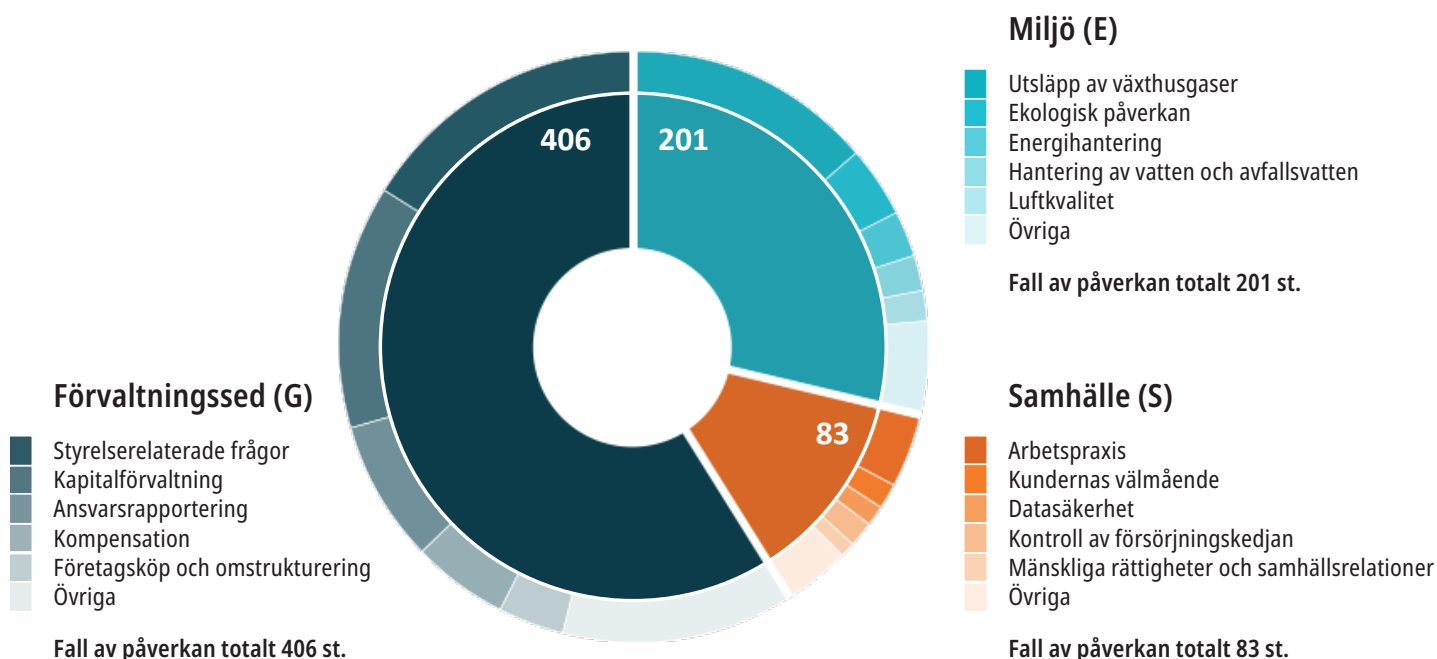
Liksom året innan var de viktigaste temana på portföljnivå frågor som gäller bolagets styrelse, allokering av kapital, ansvarsrapportering samt växthusgasutsläpp. Påverkan i anslutning till god förvaltningssed (G) utgjorde största delen av helheten, men andelen påverkansfall i

anslutning till samhället (S) ökade jämfört med året innan.

Resultaten baserar sig på Kevas enkät till internt och externt förvaltade strategier som ingick i Kevas portfölj i slutet av 2023. Talen gäller de fall av påverkan för vilka uppgiften har rapporterats. Fokuset i enkäten ligger i synnerhet på påverkansprojekt som har en förändring som mål.

Även om samma teman upprepas i flera portföljer och i olika geografiska områden finns det regionala skillnader i deras betydelse. I Europa var det viktigaste påverkansmålet frågor som gällde styrelsen, på tillväxtmarknader, i Förenta staterna och i den globala hållbarhetsportföljen

Huvudtemana för påverkan i aktieplaceringar 2023

Informationen baseras på en enkätundersökning som Keva genomfört bland kapitalförvaltarna. Siffrorna gäller de fall av påverkan om vilka informationen i fråga har rapporterats. Flera teman kan vara aktuella vid ett fall av påverkan.

Direkta diskussioner med företag är det överlägset mest populära påverkanssättet.

växthusgasutsläpp, i Japan frågor som gäller allokering av kapital.

Påverkansfallen varade oftast mindre än ett år, men andelen fall som varat mellan ett och tre år ökade jämfört med året innan. Direkta diskussioner med målföretagen var det överlägset populäraste sättet att påverka, motparter var oftast bolagets högsta ledning eller interna experter, såsom personal i ansvarsrelationer eller investerarrelationer. Dessutom är det inte heller ovanligt med diskussioner med styrelseledamöter.

En stor del av påverkansfallen pågår fortfarande, vilket visar att påverkan är ett långsiktigt arbete. Knappt en tredjedel av fallen nådde sitt mål, och endast en liten del gjorde det

inte. Vanligen ligger det på placeringsteamens ansvar att påverka och rösta, men en del av de större kapitalförvaltarna har också ett team som har specialiserat sig på detta.

Klimatförändringen och koldioxidintensitet

Vi har förbundit oss att utveckla vår egen klimatanalys samt verktyg och mätare för modellering av klimatförändringarnas konsekvenser. Ungefär hälften av Kevas alla aktiekapitalförvaltare rapporterar i enlighet med TCFD-rekommendationerna (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures). Nästan hälften av dem har också satt upp klimatmål. De indikatorer som hänför sig till klimatförändringen används på ett mångsidigt sätt.

Som aktieportföljens mätare av koldioxidavtryck använder vi för närvarande portföljens koldioxidintensitet viktad med dess marknadsvärden (WACI, dvs. Weighted Average Carbon Intensity). I kalkylerna har man beaktat utsläppen från företagets egen verksamhet och den energi som företaget köpt, dvs. de så kallade Scope 1- och 2-utsläppen. Mätaren strävar efter att beskriva portföljens exponering för koldioxidintensiva placeringsobjekt med uppgifterna från föregående bokslutstidpunkt,

CASE

Vår kapitalförvaltare, som placerar i europeiska företag, träffade verkställande direktören och ekonomidirektören för ett företag inom skadedjursbekämpning för att diskutera vilken betydelse ersättningar till personalen och arbetstill-

fredsställelse har för att uppnå företagets mål. Bolaget håller på att utvidga sin verksamhet betydligt genom ett företagsförvärv, och ett fungerande och enhetligt ersättningssystem har enligt kapitalförvaltaren en kritisk betydelse för att företagsförvärvet ska lyckas. Bolaget har

förbundit sig till en tillräckligt lång försöksperiod för att harmonisera ersättningspolicyn. Vår kapitalförvaltare kommer att följa hur detta lyckas och utarbetar sin egen analys som hen ska lägga fram för företaget.

CASE

Kapitalförvaltaren för vår portfölj för hållbar utveckling inledde 2021 diskussioner med ett amerikanskt bolag inom medicinteknik om att sikta på nollutsläpp. Efter det har bolaget tagit konkreta steg mot målet om nollutsläpp: det har förbundit sig att uppnå

koldioxidneutralitet senast 2030 och att arbeta för att uppnå nollutsläpp.

Senast offentliggjorde bolaget tydliga vetenskapligt baserade mål för att minska utsläppen av Scope 1 och 2 med 42 procent och utsläppen av Scope 3 med

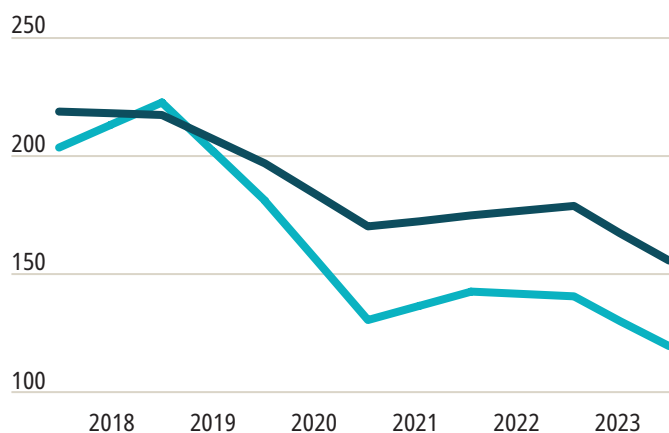
52 procent jämfört med nivån 2021. I diskussionerna med bolaget har det framkommit att målen sannolikt kommer att nås redan före 2030. För närvarande fokuserar kapitalförvaltaren i sina påverkanssträvanden på åtagandet om nollutsläpp.

men den beskriver inte utvecklingen i framtiden. Man kan tänka sig att siffran grovt taget mäter den risk som utsläppshandeln och annan reglering vid en tidpunkt medför för portföljen.

Under åren 2018–2023 minskade koldioxidintensiteten för alla våra noterade aktieplaceringar med 41 procent och vid utgången av 2023 var den 23 procent lägre än jämförelseindexet.

ringar med 41 procent och var vid utgången av 2023 23 procent lägre än jämförelseindexet. Utvecklingen har under en sexårig uppföljningsperiod i hög grad påverkats av strategiändringen för de direkta aktieplaceringarna, vilket minskade portföljens placeringar i resursintensiva industribranscher.

Utveckling av koldioxidintensiteten i Kevas noterade aktieplaceringar viktad med portföljvikterna 2018–2023 jämfört med jämförelseindex

■ Kevas noterade aktieplaceringar
■ Jämförelseindex

tCO₂/omsättning MUSD, scope 1+2

Under uppföljningsperioden (2018–2023) sjönk koldioxidintensiteten vägd med portföljvikterna för alla våra noterade aktieplaceringar med 41 procent och vid utgången av 2023 var den 23 procent lägre än jämförelseindexet.

Jämförelseindex: jämförelseindexet består av MSCI Europe IMI, MSCI USA IMI, MSCI Emerging Markets IMI, MSCI Japan IMI och MSCI ACWI IMI.

Beräkningsformeln för viktad koldioxidintensitet:

$$\sum_i \text{portföljvikt för placeringen } i * \frac{\text{Utsläpp för placeringen } i}{\text{Omsättning för placeringen } i}$$

Beräkningen av koldioxidmätaren för börsnoterade aktieplaceringar bygger på MSCI-data. Investeringsstillgångar som är föremål för beräkningen utgör 26 215 miljoner euro, varav datatäckningen är 97 procent. 81 procent av uppgifterna är uppgifter som företagen själva rapporterat. Utöver investeringsobjektens direkta utsläpp är det viktigt att beakta också underleverantörskedjornas och produkternas indirekta så kallade Scope 3-utsläpp, men rapporteringen av dessa är tills vidare förknippad med betydande osäkerheter. Keva följer utvecklingen av Scope 3-data.

CASE

Vår kapitalförvaltare, som placerar på tillväxtmarknader, fortsatte sin diskussion med en brasiliansk detaljhandelskedja för kläder i enlighet med sin påverkansplan för att övervaka företagets framsteg mot de uppställda målen. Efter interna diskussioner beslutade bolaget att följa kapitalförvaltarens rekommendation att besvara

CDP:s enkät om vattenanvändningen på grund av vattenförbrukningens betydelse och den hittills publicerade informationens begränsade omfattning.

Som en del av sin nya hållbarhetsstrategi åtog sig bolaget att minska vattenförbrukningen före 2030. Den genomförde också en undersökning av riskerna och möjligheterna med vattenbrist,

vilket har spelat en avgörande roll vid genomförandet av förbättringsåtgärderna. Vid årets andra möte informerade bolaget också kapitalförvaltaren om sina planer på att sätta upp ett konkret mål för att minska vattenförbrukningen. Målet kommer att publiceras i nästa hållbarhetsrapport och åtgärderna kommer också att omfatta leveranskedjan.

Dessutom har minskningen av portföljens vägda koldioxidintensitet påverkat utvecklingen, särskilt inom sektorer med höga utsläpp. Koldioxidintensiteten, som är lägre än jämförelseindexet för Kevas portfölj, har under de senaste åren varit en följd av både sektorallokeringen och valen av företag inom sektorerna.

Vid en granskning av utvecklingen för portföljens koldioxidintensitet över tid, är det bra att beakta att förändringar i land- och sektorvikterna, marknadspriserna på aktier och omfattningen av företagens utsläppsrapportering orsakar variationer mellan mätningstidpunkterna. Till exempel 2023 berodde minskningen av koldioxidintensiteten inte så mycket på att utsläppen från placeringsobjekten minskade, utan på att marknadsvärdena för bolagen inom den utsläppssnåla IT-sektorn steg och å andra sidan på att omsättningen för bolagen inom de utsläppssnåla sektorerna ökade. På grund av dessa egenskaper bör utvecklingen av portföljens koldioxidintensitet följas upp långsiktigt.

Vid mätningen av klimatpåverkan strävar vi efter att beakta beräknings- och rapporteringsstandarder, såsom TCFD och PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials).

Rapporteringen av växthusgasutsläpp varierar i frekvens och kvalitet mellan företagen. Utsläppsuppgifterna publiceras i allmänhet i samband med företagets årsberättelse i början av följande år. Vid analys av utsläppsuppgifterna för 2023 kommer de mest aktuella siffrorna från företagets årsberättelser för 2022 som publicerats under 2023 och 56 procent av utsläppen i denna kalkyl baserar sig på dessa uppgifter. I 41 procent av fallen baserar sig siffrorna dock på företagets utsläppsuppgifter för 2021. Vid beräkningen av koldioxidintensiteten på portföljnivå kombineras dessutom företagets historiska utsläppsuppgifter med placeringstillgångarna vid utgången av 2023 och detta kan för sin del inverka på mätvärdena på portföljnivå.

Kapitalplaceringar

Kapitalplaceringar är placeringar i onoterade bolag. Avkastningen på kapitalplaceringar utvecklas till stor del som ett resultat av aktivt ägarskap. En kapitalplacerare är ofta majoritetsägare i målbolaget. Ägarstyrningen är således stark och utgör grunden för ett värdeskapande ägarskap. Företaget kan utvecklas genom att effektivisera affärsverksamheten, investera,

rekrytera nyckelpersoner, genom företagsförvärv och finansiella lösningar. Utveckling av ansvarsfrågor är en naturlig del av företagets utveckling och värdeskapande.

Vi gör i första hand placeringsåtaganden i kapitalfonder som förvaltas av kapitalförvaltare och som är s.k. slutna fonder, dvs. placeraren förbinder sig till dem i årtal. Kevas

CASE

Med i våra kapitalplaceringar finns ett företag från Österrike som verkar globalt och söker lösningar för att minska koldioxidutsläppen genom produktinnovationer och utnyttjande av cirkulär ekonomi. Bolaget inser att dess bränsleflexibla och vätgasfärdiga gasmotorer och kompressionslösningar spelar en viktig roll när det gäller att erbjuda energilösningar som kan hjälpa kunderna att underlätta övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Företaget strävar efter att utnyttja teknik, innovativ design, analys och digitala lösningar för att underlätta övergången.

Bolagets mål är att mer än 90 procent av de material som bolaget använder ska återanvändas senast 2030. Företaget integrerar i allt högre grad ESG-prioriteringarna i

sina krav och sina åtaganden med materialleverantörer. Sedan 2018 har bolaget haft riktlinjer för ansvarsfullhet inom upphandling, vilket gör det möjligt för företaget att identifiera områden med högre risk och utföra djuplodande inspektioner på plats. Områden med högre risk identifieras med hjälp av korruptionsindexet. Alla direkta materialleverantörer som är verksamma i ett land med minst 50 poäng ska genomgå en grundlig inspektion på plats innan de påbörjar sina leveranser. Denna särskilda ESG-granskning ska genomföras vart tredje år och ska omfatta 75 frågor om följande teman: miljö, hälsa och säkerhet, arbetskraft, informationssäkerhet och immateriella rättigheter.

I sina leverantörskrav har bolaget sedan 2019 också inkluderat FN:s Global Compacts 10 principer. Dessa principer

gäller mänskliga rättigheter, arbetsliv, miljö och bekämpning av korruption. En potentiell leverantör måste förbinda sig till detta genom ett avtal eller vara medlem av FN:s Global Compact för att bli leverantör för företaget. Företaget tillhandahåller också utbildningsmaterial om riktlinjer för hållbarhet.

Bolaget har kontinuerligt utökat förvaltningsmekanismerna för hållbarhetsfrågor. Det inrättade en arbetsgrupp för cirkulär ekonomi där medlemmarna var chefer inom teknik, produktutveckling och upphandling. Bolaget säkerställer att hållbarhetsfrågor beaktas i leveranskedjan genom att ordna möten och hållbarhetsworkshoppar med sitt underleverantörsnätverk samt till exempel genom att mäta avfallsproduktionen inom varje steg i värdekedjan för att minska avfallsmängden.

Utveckling av hållbarhetsärenden är en naturlig del av företagets utveckling och värdeskapande.

kapitalplaceringsportfölj är diversifierad efter placeringsstrategi, bransch, geografiskt område och år. Vid utgången av 2023 uppgick de förvaltade tillgångarna till 10,1 miljarder euro. År 2023 fanns det sammanlagt cirka 51 kapitalförvaltare, och över 60 procent av portföljens värde hade allokerats till 10 kapitalförvaltare via flera placeringsstrategier. Portföljen innehåller placeringar i drygt 1 500 bolag.

Aktiefondernas placeringsråd (Limited Partners Advisory Committee, LPAC) är det viktigaste sättet för investerare att påverka. Placeringsråden består vanligen av fondernas största investerare och sammanträder två till fyra gånger per år. Via placeringsrådet kan man påverka utöver målbolaget också kapitalförvaltarens eget bolag och allmänt taget placeringens ansvarsfullhet.

Under 2023 hade Keva placeringsrådsplatser i 90 fonder. I de största fondplaceringarna har Keva nästan utan undantag alltid en placeringsrådsplats. Under året deltog vi på 128 av placeringsrådets sammanträden. Vid sammanträdena presenterade kapitalförvaltarna utvecklingsprojekt med anknytning till ansvarsfullhet och hur ansvarsfullheten har integrerats som en del av processen för placeringar och värdeskapande. Dessutom rapporterade kapitalförvaltarna om genomförda och pågående ansvarsfullhetsprojekt och om resultaten av dem i portföljbolagen.

CASE

Ett nederländskt bolag är ett globalt företag för distributionslösningar för specialkemikalier och råvaror som hjälper sina kunder att övergå till en koldioxidsnål energiekonomi med hjälp av sina innovativa produkter.

En av de lösningar som bolaget producerar är biobutanol som framställs av hållbar biomassa genom jäsning. Denna process producerar biobutanol av hög

kvalitet som ger upp till 85 procent mindre koldioxidutsläpp än alternativa oljebaserade källor. Biobutanol kan användas för ytbeläggningar, lim och bläck eller kan användas som lösningsmedel och mellanprodukter vid tillverkning av kemiska produkter. Det kan också användas för framställning av högpresterande biobränslen.

Bolaget tillhandahåller också två andra lösningar: bioacetone och bioetanol. De erbjuder miljö-

vänligare alternativ till produkter som målarfärger, ytbeläggningar, lim, bläck, kosmetika, personvårdsprodukter, hushålls- och industrirengöringsmedel, läkemedel, forskningskemikalier och andra specialprodukter.

Bolagets biobaserade lösningar, som erbjuder sina kunder ett mer hållbart alternativ till fossila råvaror med ett mycket litet kolfotavtryck, kan förändra många industriens beroende av petrokemiska produkter.

CASE

Ett fastighetsservicebolag erbjuder fastigheter energihanteringslösningar i Nordamerika. Eftersom fastigheterna utgör cirka 35 procent av energiförbrukningen och växthusgasutsläppen i Nordamerika har bolaget som en central aktör i värdekedjan en unik möjlighet att påverka en förändring.*

Bolagets tjänst var ursprungligen inriktad på att effektivisera betalningen av fastigheters fakturor. För ett typiskt fastighetsbolag kan hanteringen av fakturor vara komplicerad och krävande. Ett fastighets-

förvaltningsbolag kan inneha 400 fastigheter, var och en med hundratals mätare, som i sin tur har hundratals fakturor.

När bolaget behandlade sina kunders faktureringsuppgifter i samband med energi- och vattenförbrukning samt avfallshantering, märkte bolaget att det hade en idealisk ställning att hjälpa sina kunder att hantera sina nettonollmål, växthusgasutsläpp och andra mål. Bolaget utvidgade sina tjänster till lösningar för hållbar utveckling och skaffade ESG-lösningar för informationshantering som hjälper kunderna att hantera

energiförbrukning, utsläpp och kostnader. Med hjälp av bolagets tjänster kan kunderna göra analyser och rapportera om resursförbrukningen, vilket hjälper dem att fatta kunskapsbaserade beslut för att främja hållbarheten.

**På basis av klimatrelaterade rapporter 2022 från globala grupper, inklusive bl.a. McKinsey, S&P Global, Världsekonomiskt forum och FN:s Miljöprogramns Finansinitiativ.*

Andra sätt att påverka är att träffa kapitalförvaltarna regelbundet. Vid dessa möten diskuterades under 2023 nästan utan undantag olika ESG-frågor, såsom miljöfrågor, personalens välbefinnande, diversitet och likabehandling samt beaktande av dessa i kapitalförvaltarens egen affärsverksamhet och i placeringsobjekten. Antalet möten med kapitalförvaltare uppgick ifjol till cirka 70.

Kapitalförvaltarna för Kevas största kapitalfonder svarade på en enkät om ansvarsfullhet som uppdaterades 2023 och som kartlade kapitalförvaltarens praxis för ansvarsfulla placeringar. Enligt enkätresultaten har alla kapital-

fonder som besvarade enkäten principer för ansvarsfulla placeringar. Dessutom har mer än 80 procent av våra kapitalförvaltare undertecknat PRI. Största delen av fonderna mäter sina placeringars koldioxidutsläpp och nästan hälften rapporterar om klimatrisker i enlighet med TCFD.

Keva är medlem i organisationen Institutional Limited Partners Association (ILPA). ILPA är en internationell takorganisation för kapitalfondinvestorer (Limited Partners) och den har stort inflytande bland kapitalinvestörerna. ILPA strävar efter att utveckla och främja processer, en god förvaltningssed och transparens.

Placeringar i fastighetsfonder

Kevas fastighetsportfölj är diversifierad geografiskt, tidsmässigt, per placeringsstil och per fastighetstyp. Majoriteten av portföljens placeringsobjekt ligger utanför Finland, i huvudsak i Europa och USA. Portföljen var värderad till cirka 1,3 miljarder euro i slutet av 2023. Totalt innehåller portföljen placeringar i drygt 600 enskilda fastigheter.

Fastighetsfonderna i Kevas portfölj äger nästan uteslutande hela fastighetsobjektet, varvid kapitalförvaltarna kan påverka direkt på objekten. Inom ansvarsfullhet fokuserar Kevas kapitalförvaltare i synnerhet på fastigheternas energi- och vattenförbrukning samt säkerhet, byggnadernas och byggprojektens miljöklassificering (såsom BREEAM och LEED), GRESB-rapportering på fondnivå och koldioxidavtrycket. Beaktande av ESG-perspektiven har integrerats i placeringsanalysen.

Fastighetsfonderna är oftast så kallade slutna fonder, det vill säga att investeraren i princip förbinder sig till fonden i flera år. Under placeringstiden är placeringsråden det viktigaste sättet för investeraren att påverka. Placeringsråden består vanligen av fondernas största investerare och de sammanträder 2–4 gånger per år. Via placeringsrådet kan man påverka förutom fastighetsobjektet, även kapitalförvaltarens eget bolag och allmänt placeringens ansvarsfullhet.

Förra året hade Keva en plats i placeringsrådet i 35 fonder och deltog vid cirka 60 placeringsrådssammanträden. Vid sidan av placeringsråden träffar Keva kapitalförvaltarna regelbundet och under dessa sammanträden diskuteras även ansvarsfullhetsteman. Under 2023 hölls 50 sammanträden.

Beaktandet av ESG-perspektiven har integrerats i investeringsanalysen.

Kevas kapitalförvaltare av fastighetsfonder besvarade ansvarsfullhetssenkäten, som uppdaterades 2022 och med vilken vi kartlade kapitalförvaltarens praxis för ansvarsfullhet. Enligt enkätresultaten har Kevas samtliga fastighetsfonder principer för ansvarsfulla placeringar. Utöver detta har mer än 90 procent av våra kapitalförvaltare undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla placeringar (PRI). Nästan alla fonder mäter sina investeringars koldioxidutsläpp och nästan hälften rapporterar klimatrisker i enlighet med TCFD.

Keva är medlem i INREV (europeisk sammanlutning för onoterade fastighetsfonder). INREV fungerar som ett gemensamt forum för fondinvestorer och strävar efter att utveckla branschens verksamhetssätt och standarder mångsidigt, bland annat med tanke på ansvarsfullhet.

Placeringar i infrastruktur

Med infrastruktur avses med tanke på samhällets funktion traditionellt viktiga objekt, till exempel energidistribution och energiproduktion, trafikinfrastruktur, social infrastruktur samt digital infrastruktur. Infrastruktur har en central roll i samhällets omställning i en mer koldioxidneutral riktning.

Vi investerar i infrastruktur i huvudsak via fonder, men även genom att göra direkta placeringar i onoterade infrastrukturobjekt.

CASE

Bolaget är Storbritanniens största bolag som producerar energi från avfall. Bolaget omvandlar resterande återvinningsbart avfall från bostads- och industrikällor till värme och delvis till förnybar primärkraft i det brittiska elnätet. Bolaget har en årlig avfallshanteringskapacitet på över 2,3 miljoner ton och en sammanlagd elproduktionskapacitet på 247 MW, vilket är tillräckligt för att täcka behoven hos över 500 000 brittiska hushåll.

Bolagets verksamhet sparar årligen sammanlagt cirka 500 000 ton CO₂e utsläpp inom den brittiska avfallshanterings- och elproduktionssektorn (motsvarar 1,4 procent av utsläppen inom avfallssektorn).

Utsläppsminskningen uppgår till 280 kg CO₂e för varje ton behandlat avfall jämfört med att avfallet förs till en avstjälningsplats.

Bolagets årliga koldioxidutsläpp uppgår till cirka 1 miljon ton CO₂e, främst på grund av utsläppen från det avfall som förbränns. Fram till 2033 har bolaget som mål att behandla dessa utsläpp från sina egna verksamheter med hjälp av avskiljning och lagring av koldioxid och att i framtiden eventuellt bli koldioxidnegativ.

Det är viktigt för bolaget att dess affärsverksamhet inte skadar miljön och att bolaget har låtit göra biodiversitetsbedömningar på alla sina verksamhetsställen. Dessa

bedömningar bekräftade att det finns värdefulla ekosystem och strukturer på och omkring företagets verksamhetsställen som företaget måste skydda. De planer för förbättring av ekologi och biologisk mångfald som utarbetats på grundval av utvärderingen omfattar följande:

- Årliga bedömningar av livsmiljöns tillstånd utförda av oberoende ekologer
- Dagliga kontroller av livsmiljöns tillstånd
- Externa bullerövervakningsenkäter i anläggningarnas omgivning
- Serviceavtal med landskapsvårdsföretag för att säkerställa hanteringen av markanvändningen.

Beaktande av ESG-perspektiven har integrerats i placeringsanalysen både i de direkta placeringarna och i fondernas placeringar. Portföljen är under uppbyggnad. Bolaget strävar efter att diversifiera infrastrukturportföljen geografiskt, tidsmässigt, efter placeringstyp och enligt infrastrukturektorer.

De medel som investerades i infrastruktur uppgick vid utgången av 2023 till sammanlagt 1,9 miljarder euro. Portföljen omfattar investeringar i 110 företag.

Infrastrukturfonderna är alltid så kallade slutna fonder, vilket innebär att investeraren

i princip förbinder sig till fonden i flera år. Under placeringstiden är placeringsråden det viktigaste sättet för investeraren att påverka. Placeringsråden består vanligen av fondernas största investerare och de sammanträder 2–4 gånger per år. Via placeringsrådet kan man påverka förutom fastighetsobjektet, även kapitalförvaltaren och allmänt placeringens ansvarsfullhet. Förra året hade vi en plats i placeringsrådet i 11 fonder och vi deltog vid 22 av placeringsrådets sammanträden. Vid sidan av placeringsråden, träffade Keva kapitalförvaltare flera gånger under året och i diskussionerna lyfte man fram ansvarsfullhetsperspektivet.

Enligt enkäten om ansvarsfullhet, som Keva genomförde 2023, har Kevas samtliga infrastrukturfonder principer för ansvarsfulla placeringar. Dessutom har en stor del av våra kapitalförvaltare undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla placeringar (PRI).

Enligt enkätsvaren mäter alla fonder sina investeringars koldioxidutsläpp och rapporterar också klimatrisker i enlighet med TCFD.

Företagslån

Beloppet av den direkta företagslåneportföljen uppgick ifjol till 2,8 miljarder euro. Placeringarna är diversifierade på företag och finansinstitut som emitterat lån på den europeiska marknaden. Lånens kreditvärdigheter ligger i huvudsak i investment grade-klassen låg risk. Vid utgången av 2023 omfattade portföljen placeringar hos cirka 100 emittenter.

ESG-perspektivet är integrerat i samtliga placeringsbeslut. Vi bedömer bolagens ansvarsfullhet som en del av de branschberoende bedömningskriterierna. Som datakällor använder vi bland annat forskningsrapporter producerade av ESG-serviceleverantören och värdepappersmäklarfirmor, bolagens egna rapporter och andra publikationer. Vid evenemang och i material riktade till investerare finns nästan alltid ett ESG-avsnitt och vi diskuterar utan undantag alltid med bolagsledningen om ansvarsfullhet vid våra sammanträden. Vi träffar bolag vanligen i samband med emissioner av lån. En del bolag träffar investerare aktivt också utanför låneemissionerna för att hålla investerarna uppdaterade om bolaget med tanke på eventuella kommande emissioner. Under året träffade vi cirka 70 bolag.

Så kallade green bonds, det vill säga gröna obligationer har under de senaste åren blivit

allt vanligare på marknaden för företagslån. Ett externt klassificeringsinstitut har definierat användningsobjekten för finansiering som har skaffats med gröna lån för att säkerställa miljövänligheten. Gröna lån utgör redan en betydande del av marknaden och är därför en viktig del av Kevas direkta företagslåneportfölj.

Även andelen så kallade social bonds, det vill säga sociala obligationer har ökat på marknaden. I sociala obligationer allokeras finansieringen till objekt som ur samhällets perspektiv stöder en hållbar utveckling. Vi investerar dock inte i gröna obligationer eller sociala obligationer, om inte bolaget totalt sett uppfyller våra placeringskrav. Emittenter av gröna lån, likväl som emittenter av sociala obligationer, går igenom samma screening gällande placeringskriterier som alla andra bolag. I slutet av 2023 fanns för bolagens och finansinstitutens del gröna och sociala obligationer till ett värde om 450 miljoner euro.

Det krävs att kapitalförvaltarna följer samma investeringsprinciper som Keva.

Vi tillämpar normbaserad screening både på befintliga portföljbolag och bolag som ska inkluderas i portföljen. Vi får automatiskt information om alla de bolag som brutit mot normerna i FN:s Global Compact. Inom direkta företagslåneplaceringar upptäcktes under 2023 inga förseelser mot Global Compact-normerna. Den överträdelse av normerna som 2022 observerades i portföljen har konstaterats vara utredd under 2023. Man beslutade dock att avyttra investeringen ur portföljen under 2023.

Externa företagslåneplaceringar

Den externa andelen av Kevas företagslåneportfölj fokuserar på skuldebrev från företag med lägre kreditvärdighet. Portföljen förvaltas helt av externa kapitalförvaltare. Kapitalförvaltarna väljs genom en omsorgsfull process och de förutsätts ha samma investeringsprinciper som Keva. Samarbetet baserar sig på långsiktigt partnerskap, förtroende och transparens.

Totalt sköttes företagslån med lägre kreditvärdighet i slutet av 2023 av 17 externa kapitalförvaltare, via 19 olika investeringsprodukter. De förvaltade tillgångarna uppgick sammanlagt till cirka 6 miljarder euro. Portföljen innehöll lån till omkring 1 200 olika företag. Portföljen fokuserar framför allt på europeiska och amerikanska företag, fastän deras inkomstflöden ofta har globala källor. En liten del av portföljen är placerad i företagslån i tillväxtländer.

Som finansiär av skuldinstrument sker kapitalförvaltarnas inflytande på portföljföretag på andra sätt än genom röstning. Inflytande förutsätter inte alltid storlek som investerare, utan hävstångseffekten kan även vara relativ eller situationsspecifik. Detta kan vara fallet till exempel i situationer där ett företag är utsatt för ekonomisk stress eller i företag som är mindre och därmed föremål för mindre uppmärksamhet från marknaden.

I Kevas externa företagslåneportfölj har man redan i flera år följt upp de målinriktade påverkansprocesser som externa kapitalförvaltare har inlett i portföljföretagen. Regelbunden uppföljning kartlägger bakgrundsorsaker, mål, sätt, varaktighet och framgång i påverkansarbetet. Uppföljningen utvecklades under 2023 så att den också omfattade den påverkan som riktades mot företag som slutligen inte valdes ut till portföljen. Dessutom togs det i uppföljningen som en ny observation fram var påverkan på skuldebrevets livscykel sker; vid tidpunkten för beviljande av finansiering, lånetiden eller vid lånetidens slut, då största delen av företagen i allmänhet ansöker om refinansiering.

Under året pågick 57 målinriktade påverkansprocesser. Rutinmässigt inhämtande av information och företagsanalys i samband med den dagliga portföljförvaltningen ingår inte i dessa siffror. Största delen av påverkan skedde under året direkt, utan mellanhänder eller andra investerare. Påverkan ledde under året till både försäljning, ökning och bibehållande av positioner.

Under de övre temana betonades växthusgasutsläpp (miljö), mänskliga rättigheter (socialt ansvar) och allokering av kapital (god förvaltningssed). Kvantitativt sett styrdes

mest påverkansarbete under året till god förvaltningssed och inom den uppnåddes också den relativt sett bästa framgångsprocenten.

En del av påverkansprocesserna är inte noggrant avgränsade, utan till exempel kombinationen av miljöansvar och affärsmodellens resiliens syntes i flera fall under året. Då är påverkansprocesserna kopplade till förändringar på affärsverksamhetens strategiska nivå, så att företaget förblir konkurrenskraftigt i den gröna omställningen eller över huvud taget behåller sitt tillstånd att bedriva verksamhet i en föränderlig reglering.

Sådana påverkansexempel under året var t.ex. att ett avfallshanteringsföretag omvandlade sin verksamhet från att enbart återvinna till att bli en aktör som av avfall producerar energi, att ett energibolag utvidgade sin verksamhet till att omfatta avskiljning och lagring av koldioxid

(CCS) samt att en affärsbank inriktade sin affärsmodell på hållbar finansiering.

Utöver uppföljningen av påverkansprocesserna följs genomförandet av internationella normer upp regelbundet i portföljen.

Direkta fastighetsplaceringar

Kevas direkta fastighetsplaceringar bildas av direkta placeringar i inhemska fastigheter och fastighetsaktier samt av placeringar i nordiska joint ventures.

Marknadsvärdet för direkta fastighetsplaceringar uppgick i slutet av 2023 till cirka 3,4 miljarder euro. Kevas direkta fastighetsplaceringar bestod av cirka 130 objekt, vars uthyrningsbara yta vid utgången av 2023 uppgick till cirka 917 000 m². Fastigheterna är i huvudsak belägna i huvudstadsområdet och tillväxtcentra i Finland. Till sitt värde fördelas fastighetspla-

CASE

I företagsparken i Kulma-Sarvis i Hatanpää i Tammerfors gjordes en av de största miljöinvesteringarna i Kevas bestånd av placeringsfastigheter 2023.

I projektet byggdes på fastigheten ett geoenergifält för säsongslagring av spillvärme och utnyttjande av jordvärme. Dessutom utökades och förbättrades värmeåtervinningen i fastigheten, fläktar förnyades och ett automatiseringssystem som möjliggör energieffektiv

styrning uppdaterades.

Genom åtgärderna eftersträvas en energibesparing på över 90 procent i förbrukningen av fjärrvärme, vilket för sin del minskar växthusgasutsläppen från uppvärmningen och på så sätt främjar uppnåendet av klimatomålen för Tammerfors stads och Kevas fastighetsplaceringar.

Keva utnyttjar energihushållning för att följa upp och utveckla energieffektiviteten: där ansvarar en utomstående expert för fastighetens energihantering

på ett övergripande sätt. Genom att aktivt övervaka fastigheterna kan man välja de bästa åtgärderna för att upprätthålla och förbättra deras energieffektivitet.

Energi- och vattenförbrukningen i nästan alla fastigheter som ägs av Keva följs upp i realtid, varvid avvikelser snabbt kan upptäckas och korrigeras. Största delen av lokalfastigheterna omfattas av fjärrövervakning med husautomation, vilket gör det möjligt att reglera fastigheters energiförbrukning enligt behov.

ceringarna i kommersiella fastigheter (39 %), kontor (25 %), bostäder (22 %), hotell (9 %) och övriga objekt (5 %).

Kevas utgångspunkt då det gäller ansvarsfulla fastighetsplaceringar är att förutom de ekonomiska kriterierna även observera frågor med anknytning till miljö- och samhällsansvar i objekten för fastighetsplaceringarna.

I miljöansvaret är kärnan en minimering av klimatförändringen som orsakas av fastigheternas energiförbrukning: Energiförbrukningen hos Kevas direkta fastighetsplaceringar orsakade ännu 2018 en tvåtusendel av hela Finlands utsläpp av växthusgaser. Målet är att halvera dessa koldioxidutsläpp från fastigheters energianvändning före 2025 och att nollställa dem före 2030. Koldioxidneutralitetsmålet genomförs i enlighet med innehållet i förbindelsen Green Building Council (GBC) Net Zero Carbon Buildings Commitment, som undertecknades 2020.

Koldioxidneutralitetsmålet för energiförbrukningen kräver en stor mängd praktiska åtgärder. Åtgärdsprogrammets tre huvudmål är:

- en förbättring av fastigheternas energieffektivitet med 20 procent före 2030
- en ökning av den egna fastighetsspecifika energiproduktionen till en andel om 10 procent av fastigheternas totala förbrukning före 2030
- aktiva åtgärder gällande låga koldioxidutsläpp för externt köpt energi.

Under 2023 genomfördes cirka 40 enskilda åtgärder för effektivisering av energianvändningen eller produktion av förnybar energi, genom vilka kalkylerade men genom

mätningar verifierade energibesparingar på över 2,2 procent uppnåddes. Största delen av energisparandet 2023 uppnåddes genom system som producerar och återvinner förnybar energi: det färdigställdes 6 värmepumpsystem och 3 solkraftverk. Deras sammanlagda andel av energisparåtgärderna 2023 (4 600 MWh/år) var över 75 procent. Genom traditionella hushållstekniska energisparåtgärder (ca 30 st.) uppnåddes de återstående energibesparingarna, dvs. ca 1 000 MWh/år.

Fastigheternas energieffektivitet har förbättrats 2019–2023 genom aktiva åtgärder med över 15 600 MWh/år, dvs. med nästan 8 procent. Den egna fastighetsspecifika energiproduktionens andel av slutförbrukningen ökar till 2,4 procent. Ännu krävs åtgärder för att nå delmålen för 2025 (en energibesparing på 12 procent och en egen produktion av förnybar energi på 4 procent), men de investeringar som krävs för dem är redan kända och planerade.

Energieffektivitetsåtgärderna syntes också i den energiförbrukning som verifierats genom en uppföljning av förbrukningen. Totalt minskade den väderkorrigerade energiförbrukningen avsevärt i Kevas fastighetsbestånd, med 13 procent, jämfört med året innan. Eftersom aktiva energisparåtgärder identifierades för 2,2 procentenheter återspeglar den stora minskningen av energiförbrukningen också andra förändringar. Keva deltog i kampanjen Snäppet svalare i sitt fastighetsbestånd vintern 2022–2023 och detta har en betydande inverkan.

Effekterna av ändringarna i styrsätten och inomhustemperaturen kan inte beräknas till fullo och inkluderas i förteckningen över aktiva (och permanenta) energisparåtgärder. Detta är en viktig förklaring till den beräknade och uppmätta energibesparingen. En annan stor förklarande faktor hänför sig också till energikrisvintern 2022–2023. Enskilda hyresgäster med hög elförbrukning övergick till egen elanskaffning. Förbrukningen av denna slags elenergi (ca 4 procentenheter) flyttades bort från Kevas rapportering. Vattenförbrukningen i jämförbara objekt minskade bara något, med mindre än 1 procent, och återspeglade beteendeförändringar efter coronatiderna, dvs. återgång till kontoren.

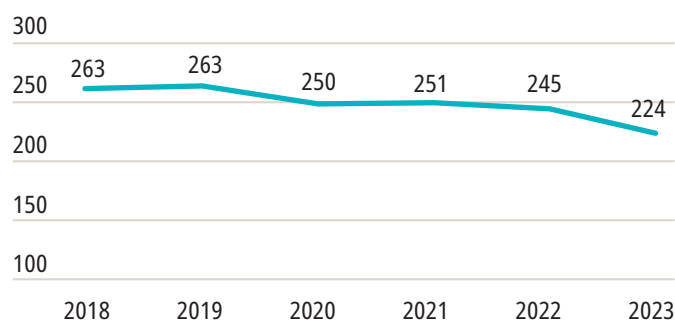
De uppmätta förändringarna i energi- och vattenförbrukningen 2023 speglar i mycket stor utsträckning de aktiva förändringarna i energianvändningen, energisparåtgärderna inom kampanjen Snäppet svalare och förändringarna i enskilda hyresgästers elanskaffning.

Övervakningen av koldioxidutsläppen från fastighetsinvesteringar baserar sig alltid på den uppmätta, inte väderkorrigerade energiförbrukningen, i enlighet med internationella rapporteringsanvisningar. De jämförbara

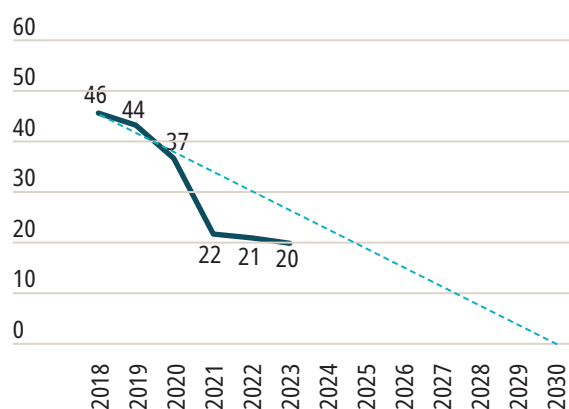
koldioxidutsläppen från energianvändningen i placeringsfastigheter minskade med 8 procent jämfört med året innan.

De specifika utsläpp som följdes upp fortsatte att minska i enlighet med målen (figur). De specifika utsläppen (kgCO₂e/m²) minskade i lokalportföljen och steg i bostadsportföljen. Bostadsobjekten lider av den ökade utsläppsintensiteten inom fjärrvärmeproduktionen. Även om användningen av fjärrvärme mins-

Utveckling av energianvändningen och CO₂-utsläppen i direkta fastighetsplaceringar 2018–2023. Måtten uppges som specifika tal i proportion till placeringsfastigheternas våningsyta

■ Energiförbrukning per våningsyta, kWh/vånm², år

■ CO₂-utsläpp per våningsyta, kgCO₂e/htm², år

kade kraftigt, ledde ökningen av de specifika utsläppen från produktionen av fjärrvärme i Finland (till följd av energikrisen) till större totala utsläpp i användningen av värmeenergi. I fråga om lokalerna minskade utsläppen också i absoluta tal, delvis eftersom det var lättare att genomföra energisparåtgärder enligt kampanjen Snäppet svalare genom styrning av ventilationen och förhållandena i lokalerna. Vi fortsätter att minska upphandlingsmängderna av fjärrvärme genom investeringar i värmepumpar, och utnyttjar till 100 procent förnybar elenergi.

Koldioxidutsläppen har redan minskat med över 55 procent jämfört med början av vårt miljöprogram, dvs. jämfört med referensåret 2018. Bakom de betydande nedskärningarna i koldioxidutsläppen ligger utöver de ovan specificerade energibesparings- och fastighets-specifika energiproduktionsåtgärderna särskilt anskaffningen av förnybar elenergi.

Placeringar i hedgefonder

Med hedgefondplaceringar strävar man i första hand efter spridningsnytta och absolut avkastning som är oberoende av marknaden. I fonderna utnyttjas instrument för olika tillgångsklasser samt derivat. Möjligheterna för hedgefonder att i praktiken påverka målbolagen bestäms efter tillgångsklassen för tillgångarna, till exempel kan man beträffande noterade aktieplaceringar rösta vid bolagsstämman. Det kortvariga placeringsinnehavet kan dock i vissa fonder begränsa möjligheterna att påverka objektet.

Kevas hedgefondportfölj är diversifierad mellan olika placeringsslag och geografiskt. Under 2023 sköttes tillgångarna av 19 kapitalförvaltare via 35 fonder. Portföljens förvaltare

tillgångar uppgick vid utgången av 2023 till sammanlagt 4,5 miljarder euro. Vi utnyttjar den klassificering av hedgefonder som ett externt, opartiskt analysbolag har gett. Klassificeringen beaktar även ESG-frågor. Enligt den ansvarsenkät som Keva genomförde 2023 har nästan alla Kevas hedgefonder principer för ansvarsfull placering. Dessutom har över 70 procent av våra kapitalförvaltare undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla placeringar (PRI).

Vi strävar efter att främja ansvarsfullhet inom hedgefonder. Den viktigaste formen av påverkan är att träffa kapitalförvaltarna regelbundet samt att delta i placeringsråden, som erbjuder en effektiv kanal för att påverka kapitalförvaltarens verksamhet, inklusive ansvarsfullhetsfrågor. Förra året hade Keva 22 platser i placeringsråden och vi deltog vid cirka 34 av placeringsrådets sammanträden.

Keva är medlem i Standards Board for Alternative Investments (SBAI). SBAI fokuserar bland annat på främjande av en god förvaltningssed samt på transparens och processer. SBAI erbjuder även en bra kanal till diskussioner med andra investerare. Kevas kapitalförvaltare för hedgefonder är vanligen medlemmar i SBAI och agerar i enlighet med dess regler och rekommendationer.

Påverkan genom samarbete

Medlemskapen i olika placeringsnätverk erbjuder Keva information om ansvarsfulla placeringar. Dessutom effektivteras påverkansarbetet som främjar ansvarsfullhet i bolag och stater när den genomförs i samarbete med andra investerare. Målen har bland annat omfattat att öka transparensen, förebygga klimatförändringen och främja ett långsiktigt tänkande mellan investerare och bolag.

CDP

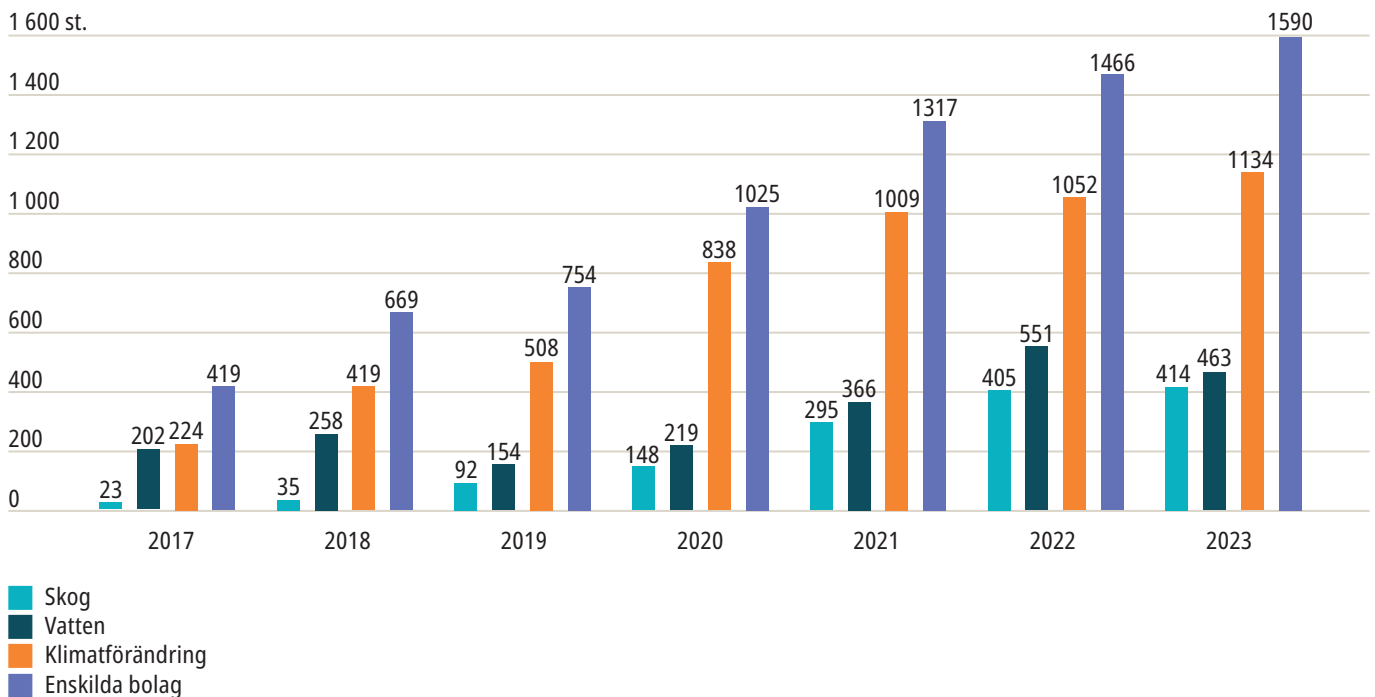
CDP är en global, icke-vinstdrivande organisation som fokuserar på rapportering av globala miljödata och som på investerarnas vägnar begär information från bolagen om konsekvenserna av deras affärsverksamhet på klimatförändringen, rent vatten och skogsbruk. CDP:s rapporteringsplattform erbjuder investerare jämförbara miljödata, som bolagen själva har rapporterat. Rapportering om miljöeffekter främjar både bolagens egen uppfattning om affärsverksamhetens risker och möjligheter samt, framför allt, investerarnas uppfattning om bolagen. Under 2023 rapporterade fler än

23 000 bolag sin miljöpåverkan till CDP, vilka representerade ungefär 66 procent av världens aktiemarknad. Keva har varit undertecknare av CDP sedan 2006 (klimat 2006, vatten 2011 och skogar 2014) och utnyttjar CDP:s information vid bedömning av placeringsobjektens ansvarsfullhet. Av bolagen i Kevas aktieportfölj rapporterade 77 procent sin miljöpåverkan till CDP under 2023, och motsvarande siffra för bolagen i företagslåneportföljen var 31 procent.

CDP Non-Disclosure Campaign 2023

Under 2023 deltog Keva, precis som tidigare år, i [CDP:s påverkningsprojekt Non-Disclosure](#).

Antalet målbolag i kampanjen CDP Non-Disclosure fortsatte jämnt att stiga

Höjdpunkterna i kampanjen 2023:

- 10 procent fler investerare och 8 procent fler målbolag deltog jämfört med 2022.
- Av de 1 590 bolag som fick en begäran om rapportering, började 317 rapportera till CDP (221 klimatförändring, 58 skog och 66 vatten).
- Bolagen rapporterade 2,2 gånger mer sannolikt till CDP än utan investerarnas rapporteringsbegäran, för skogarnas del var rapporteringen mer än 6,8 gånger så sannolik.

Målet med projektet är att få allt fler bolag att rapportera sin miljöpåverkan till CDP.

Under 2023 medverkade totalt 288 investerare i projektet och värdet på placeringstillgångarna som de representerar uppgick till totalt 29 000 miljarder amerikanska dollar. Antalet bolag som man bad rapportera uppgick till totalt 1 590.

I år kunde de som undertecknade påverkansprojektet inte välja målbolag som deltog i rapporteringsbegäranden. Keva deltog således i kampanjen i sin helhet. Både företag i Kevas portfölj och utanför den deltog.

Climate Action 100+

Keva fortsatte som undertecknare av projektet [Climate Action 100+](#). Under 2023 medverkade totalt 700 investerare i projektet och värdet på placeringstillgångarna som de representerar uppgick till totalt 68 000 miljarder amerikanska dollar. Man riktade sig till 170 företag runtom i världen. De spelar en betydande roll med tanke på Paris klimatavtal. I början av kampanjen hade endast fem bolag ett nollutsläppsmål för 2050, nu har 77 procent av målbolagen redan satt upp detta som mål.

Den kampanj som ursprungligen planerades för en femårsperiod fick en fortsättning när man i juni offentliggjorde den andra fasen fram till 2030. I den andra fasen är målet att företagen ska implementera sina övergångsplaner för att förebygga klimatförändringen.

I initiativet jämförs målbolagens klimatmål med indikatorn Net Zero Company Benchmark, som uppdaterades under året. Små ändringar gjordes också i förteckningen över målbolag för att de viktigaste utsläppskällorna ska vara föremål för påverkan. En ny netto-nollstandard offentliggjordes för olje-, gas- och gruvsektorerna.

IIGCC

[IIGCC](#) är Europas största placeringssamfund som fokuserar på bekämpning av klimatförändringen och dess mål är bland annat att långsiktigt utveckla riskhantering, verksamhetsprinciper och placeringspraxis i anslutning till bekämpningen av klimatförändringen. IIGCC:s över 400 placeringsmedlemmars sammanräknade placeringstillgångar uppgår till mer än 65 000 miljarder euro. Som medlem i IIGCC strävar Keva efter att påverka företag och lagstiftare för att uppnå klimatmålen.

Påverkan inom branschen och medlemskap

[FN-stödda principerna för ansvarsfulla placeringar, PRI](#)

- undertecknare sedan 2008. Kevas representant har sedan 2018 medverkat i PRI:s RAAC-rapporteringsarbetsgrupp (Reporting & Assessment Advisory Committee).

[Finlands forum för ansvarsfulla placeringar, Finsif](#)

- stiftande medlem. Keva är representerad i stipendiearbetsgruppen.

[Green Building Council Finland, GBC](#)

- medlem sedan 2014. Keva har representation både i kommittéer och expertgrupper för ett klimatneutralt byggande och användning av byggnader, och i kommunikationsnätverkets expertgrupp.

[ILPA \(Institutional Limited Partners Association\)](#)

- medlem sedan 2008.

INREV (European Association for Investors in Non-Listed Real Estate Vehicles)

- medlem sedan 2004.

SBai, (Standards Board for Alternative Investments)

- medlem sedan 2017.

Offentliga åtaganden gällande ansvarsfullheten för Kevas placeringsverksamhet

FN:s principer för ansvarsfulla placeringar, PRI

Fastighetsbranschens avtal om energieffektivitet 2017–2025

Klimatengagemanget Klimatparterna för Helsingfors stads och näringslivs samarbetsnätverk

World Green Building Councils (GBC) engagemang Net Zero Carbon Buildings

RAKLI:s Green homes-verksamhet

Ledning av ansvarsfulla placeringar inom Keva

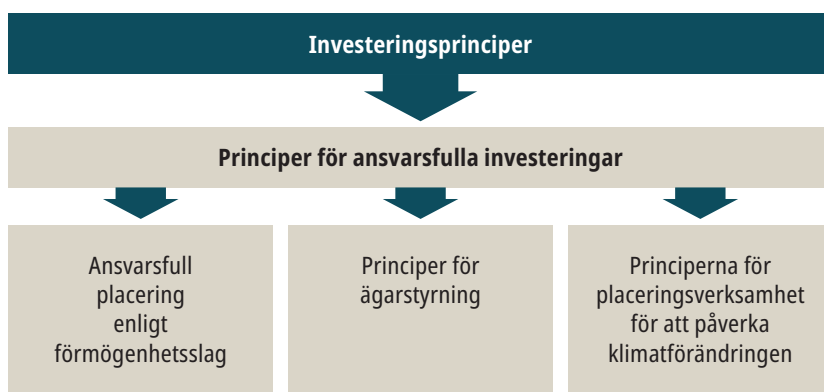
Beslut om riktlinjen för Kevas långsiktiga placeringar fattas av styrelsen. Riktlinjen fastställer centrala styrdokument, principerna för placeringar och principerna för ansvarsfulla placeringar.

Utvecklingen av strategierna och processerna för ansvarsfulla placeringar rapporteras två gånger per år till styrelsen.

Den praktiska utvecklingen av ansvarsfulla placeringar inom Keva styrs av styrgruppen för ansvarsfulla placeringar. Till styrgruppen hör en representant från samtliga enheter inom Kevas placeringsverksamhet. Biträdande direktören för ansvarsfulla placeringar fungerar som styrgruppens sammankallare.

Gruppen lämnar utvecklingsförslag till enheter och placeringsdirektören, sprider information internt och sköter Kevas årliga PRI-rapportering samt bereder och ställer frågor med anknytning till ansvarsfulla placeringar till placeringsdirektören för beslutsfattande.

Styrdokument för Kevas placeringar

PENSIONSPROFFS FÖR DEN OFFENTLIGA SEKTORN

Besöksadress

Unionsgatan 43, Helsingfors

Postadress

Keva, 00087 KEVA

Webbplats

www.keva.fi

Tfn

020 614 21